

Pedagogisch werkplan
Hoera Weert

Locatie Leuken

Inhoudsopgave

1. Pedagogisch werkplan	3
1.1 Innovatie.....	3
1.2 Algemene doelstelling	4
1.3 Visie	4
1.4 Pedagogisch klimaat	6
1.5 Algemene informatie over de voorschool	6
1.6 Zorgstructuur.....	9
1.7 Ouderbetrokkenheid.....	11
1.8 Groepsindeling	12
1.9 Dagritme	14
1.9.2 Buitenruimte	15
1.10 Wenbeleid binnen Hoera kindercentra.....	15
1.11 Beleid rondom extra dagdelen	16
1.12 Open deurenbeleid	17
1.12.1 Open deurenbeleid met de kleuters	17
1.13 Personele samenstelling.....	17
1.14 Sociale kaart Weert.....	18
2. Hoera Weert, locatie Leuken	19
2.1 Doelstelling van Hoera Weert, locatie Leuken	19
2.2 Pedagogisch klimaat Hoera Weert, locatie Leuken	19
A. Een gevoel van emotionele veiligheid	19
B. Gelegenheid tot ontwikkelen van persoonlijke competentie	23
C. Gelegenheid tot ontwikkelen van sociale competentie	26
D. Eigen maken van normen, waarden en 'cultuur'	28
3. Bijlage: sociale kaart Weert	30

1. Pedagogisch werkplan

Dit pedagogisch werkplan biedt de pedagogisch medewerkers van Hoera Weert, locatie Leuken, leidraad bij de uitvoering van hun werk. Het werkplan is een concretere uitwerking van het pedagogisch beleidsplan.

Een warm, vertrouwd en vrolijk gevoel. Dat komt direct bij me op als ik denk aan Hoera kindercentra. Met een gerust hart laat ik daar mijn kind achter. De deskundige pedagogisch medewerkers hebben een goed inzicht in wat mijn kind nodig heeft. Soms is dat **rust**, soms is dat een **stimulerende** omgeving. De medewerkers zijn heel bewust met hun vak bezig; het zijn betrokken, enthousiaste professionals. Hoera kindercentra blijft telkens in beweging en sluit aan bij de specifieke wensen van mijn kind en mijzelf, maar ook van de omgeving. Hoera kindercentra staat midden in de samenleving en is daar ook een afspiegeling van; **ieder kind is er welkom.**

1.1 Innovatie

Hoera kindercentra is vanaf 1 januari 2017 onderdeel van IKC Leuken. In IKC Leuken werken onderwijs, opvang, welzijn en andere partijen goed samen rondom het jonge kind (0-12 jaar). Dagopvang 0-4 jaar, peuterprogramma en de voorschoolse opvang vinden plaats in het IKC. Buitenschoolse opvang vindt plaats in het scouting gebouw van St. Job op Leuken.

Harmonisatie

Hoera heeft reeds enkele jaren de peuterspeelzalen ondergebracht in de kinderopvang. Dit noemt men harmonisatie oftewel ineenvlechting tot één kindercentrum. Dit biedt vele kansen voor het kind, de ouders/verzorgers, de medewerkers en de organisatie. Zo worden kennis en ervaring van alle medewerkers met elkaar gedeeld en worden gecertificeerde VVE-programma's voor alle peuters van 2 tot 4 jaar toegankelijk. VVE staat voor voor- en voorschoolse educatie. Vanuit het IKC wordt intensief samengewerkt, wat de doorgaande lijn bevordert.

Aanbod

Vanuit IKC Leuken worden dagopvang (0-4 jaar) en peuterprogramma worden aangeboden. Ook buitenschoolse opvang wordt aangeboden vanuit dit IKC. Naschoolse opvang vanaf 7 jaar wordt aangeboden vanuit het St. Job Scouting gebouw.

Het IKC biedt vele kansen voor het kind, de ouders/verzorgers, de medewerkers en de organisatie. Zo worden kennis en ervaring van alle medewerkers met elkaar gedeeld. Ook de samenwerking wordt versterkt, wat de doorgaande lijn bevordert. Op alle groepen bestaat de mogelijkheid om kinderen die flexibele opvang nodig hebben te plaatsen.

IKC Leuken

In Weert zijn IKC Leuken en Hoera kindercentra werken reeds geruime tijd samen op het gebied van onderwijs en kinderopvang. Door de samenwerking tussen onderwijs en kinderopvang te versterken ontstaan optimale mogelijkheden om te werken aan de integrale ontwikkeling van kinderen in de leeftijd van nul tot dertien jaar. In een integraal kindcentrum staat dus niet alleen de leerlijn van kinderen centraal, maar vooral ook de ontwikkelingslijn. Gezamenlijk creëren beide partners een omgeving en een opvoedingsklimaat waarin het individuele kind zich geborgen voelt en zich positief kan ontwikkelen op cognitief, emotioneel, sociaal, moreel en motorisch gebied. Ons motto **"Leuken, samen maken we elkaar sterker"** is de leidraad voor ons IKC. We organiseren doorlopende dagarrangementen voor kinderen van 0 – 13 jaar, waarin optimale ontwikkelingskansen voor kinderen aanwezig zijn. Er is aandacht voor alle kinderen en leerlingen en de kinderen die een extra steun in de rug nodig hebben. Buitenschoolse arrangementen op het gebied van sport, cultuur en verenigingsleven worden integraal opgenomen.

Door de samenwerking ontstaat een voorziening waarin kinderen de gelegenheid hebben om op een natuurlijke, 'vloeiende' wijze de dag door te brengen. In een IKC nemen aandacht en begeleiding op maat toe. Het is niet langer: "Onderwijs hier, opvang daar en zorg weer een deur verder". Een IKC wordt daarmee een "huis voor het kind in de kern of in de wijk". Een dergelijke voorziening heeft een sterke sociale functie in de buurt en in de gemeenschap.

Hoera Weert heeft momenteel 3 locaties en 8 groepen:

Locatie Leuken, IKC Leuken

- Babygroep: 0-2 jaar
- Dreumesgroep: 1-3 jaar
- Peutergroep 2-4 jaar
- Voorschoolse opvang IKC Leuken: 4-13 jaar en Naschoolse opvang 4-6 jaar

Locatie Leuken, BSO Buitengewoon, Scouting St Job

- Naschoolse opvang: Hoera Buitengewoon (7-13 jaar)

Locatie Laar, IKC Laar

- Baby groep
- dreumes groep: (0-2 jaar)
- Peutergroep (2-4 jaar)
- Buitenschoolse opvang: 'BSO Hoera Laar' (4-13 jaar)

1.2 Algemene doelstelling

Hoera Weert, locatie Leuken, biedt opvang aan kinderen vanaf 0 jaar tot aan het moment waarop zij naar het voortgezet onderwijs gaan. Ieder kind, ongeacht nationaliteit, geloofsovertuiging, cultuur of achtergrond, van werkende of studerende ouders is welkom bij ons kindercentrum. Onder voorwaarden is ook opvang van kinderen met een lichte handicap mogelijk. Door het bieden van een VVE peuterprogramma streven we naar het meegeven van een goede basis aan peuters voor de start van de basisschool.

1.3 Visie

Hoera kindercentra is onderdeel van Unitus, een organisatie voor welzijn en kindercentra in de gemeenten Weert, Nederweert, Peel en Maas en Leudal. Hoera kijkt positief naar

kinderen: ieder kind heeft recht op kwalitatief de beste opvang die er is. Ieder kind is uniek en wordt als individu benaderd. Kinderen maken samen met elkaar de groep. In de diversiteit van de kinderen zien we een uitdaging. We laten ieder kind in zijn waarde en respecteren het individu. Kinderen nemen actief en zelfstandig, voor zover hun ontwikkeling dat toelaat, deel aan de activiteiten gedurende de dag. Hoera respecteert dit initiatief. Wij luisteren naar de kinderen en sluiten aan bij de dingen die kinderen kunnen. Vanuit deze visie stimuleren wij de kinderen in hun algehele ontwikkeling.

Hoera gaat bij het werk uit van de dialoog en werkt nauw samen met andere organisaties, zoals onderwijs en jeugdgezondheidszorg en natuurlijk met de ouder. De voornaamste doelstelling van de samenwerking is de zorg in de breedste zin van het woord voor de kinderen van Weert te optimaliseren, een doorgaande lijn te waarborgen en elkaar als samenwerkingspartner beter te leren kennen.

De schoenenwinkel van Hoera

Onze voeten zijn onze basis; zij zorgen dat we evenwichtig op weg kunnen. Schoenen zorgen voor ondersteuning en stabiliteit; die willen wij als Hoera graag bieden. In de schoenenwinkel van Hoera hebben wij schoenen voor vrijwel elke voet; bij ieder kindervoetje zoeken wij de juiste schoen. De juiste maat natuurlijk, en afgestemd op het doel waarvoor hij gebruikt gaat worden.

Soms heeft een voet een schoen nodig die wij niet in de rekken hebben staan. Ook deze voeten helpen we verder op weg; naar de juiste specialist. We doen het niet alleen, maar met iedereen die bij de voeten betrokken is. Samen begeleiden we de voeten bij de stappen die zij zetten op hun levenspad!

Hoera; wij lopen met je mee!

Positief pedagogisch klimaat

We willen dat kinderen bij Hoera zich veilig, prettig en vertrouwd kunnen voelen. Deze basis geeft kinderen de ruimte om op onderzoek uit te gaan, te ontdekken en spelenderwijs te leren. Elk kind is uniek en we willen het de kans geven zich optimaal te ontwikkelen.

Maatschappelijk betrokken, Brede lokale samenwerking (IKC)

Hoera kindercentra richt zich op de opvang én ontwikkeling van kinderen. We doen dat allereerst in samenwerking met ouders, maar bewust ook met onderwijs, verenigingen en welzijn.

We streven naar integrale kindcentra (IKC) waar kinderen van nul tot dertien jaar met elkaar spelen, leren en zich ontwikkelen. Waar wordt gewerkt vanuit een gezamenlijke visie en waar kinderen terecht kunnen voor een zo breed mogelijk pakket aan activiteiten op het gebied van educatie, opvang, welzijn en ontwikkeling.

Zodat ook kinderen die extra zorg of aandacht nodig hebben, zo veel mogelijk in de eigen omgeving kunnen opgroeien.

Bij voorkeur zijn onze locaties te vinden in een school, sportcomplex of andere maatschappelijke voorziening. Door deze brede lokale samenwerking ontstaan meer mogelijkheden: om de ontwikkeling van kinderen optimaal te begeleiden én om de voorzieningen in het dorp zo breed mogelijk te houden.

1.4 Pedagogisch klimaat

Het is belangrijk dat kinderen zich bij Hoera veilig en vertrouwd voelen. Als kinderen zich op hun gemak voelen en vertrouwen hebben in de pedagogisch medewerkers, dan geeft dit een kind de ruimte om de wereld om zich heen te verkennen en om op onderzoek uit te gaan. Een goed pedagogisch klimaat wil zeggen dat er tijd en rust is om met elkaar fijne dingen te doen. Het is belangrijk om kinderen zich in hun eigen tempo te laten ontwikkelen. We spelen in op de ontwikkeling van kinderen en staan open voor de kinderen. We gaan uit van wat een kind nodig heeft: elk kind is uniek en wordt ook als zodanig benaderd. Zelfredzaamheid, respect en vertrouwen zijn daarbij sleutelwoorden. Goede ingerichte ruimtes dragen daarnaast ook bij aan een prettig en positief pedagogisch klimaat. Een ruimte moet veel mogelijkheden en keuzes bieden om te spelen, te onderzoeken en te experimenteren.

De kwaliteit van onze opvang wordt o.a. door visitaties van collega's of assistent leidinggevendenden getoetst, maar daarnaast voeren de medewerkers van alle twee de locaties in Weert 1x per 6 weken een gezamenlijk werkoverleg. Het eerste deel van dit overleg is meestal gekoppeld aan een thema (denk aan landelijke ontwikkelingen, nieuwe protocollen etc). Vervolgens worden er zowel casuïstiek besproken als pedagogische waarden, VVE thema's en activiteiten en veiligheid en gezondheids actiepunten etc.

1.5 Algemene informatie over de voorschool

Het VVE-programma

De VVE-locaties van Hoera kindercentra werken met het erkende VVE-programma Uk & Puk. Het genoemde VVE-programma is een totaalprogramma; dat wil zeggen dat het gericht is op de brede ontwikkeling van de kinderen.

In de groepen werken we rondom thema's. Bij de start van een nieuw thema worden de ouders hierover geïnformeerd middels een themabrief: het thema, de periode waarin het thema centraal gesteld wordt, themawoorden, liedjes, versjes en eventuele bijzonderheden (spullen die nodig zijn, uitstapjes) worden hierin vermeld. Ook wordt aan ouders gevraagd om materiaal dat aansluit bij het thema van thuis mee te geven. Ouders krijgen tips en handvatten om het kind ook thuis bij de (taal)ontwikkeling te kunnen begeleiden. Op deze manier werken pedagogisch medewerkers en ouders samen aan de taal-en spraak ontwikkeling van het kind en versterken zij elkaar.

Kinderen met een VVE-indicatie

Voor de kinderen met een VVE-indicatie is er extra aandacht tijdens de groepsuren. Voor ieder VVE-kind wordt een handelingsplan opgesteld waarin concreet staat omschreven aan welke doelen er wordt gewerkt, op welke manier en met welke frequentie. Ieder kwartaal vindt er een kind bespreking plaats, waarin de gestelde doelen worden geëvalueerd en opnieuw geformuleerd. Dit wordt ook structureel besproken met de ouders tijdens een oudergesprek.

De opbouw van een thema

Alle thema's zijn gericht op het stimuleren van de taalontwikkeling, sociaal communicatieve vaardigheden en beginnend rekenen.

Elk thema bevat twaalf activiteiten: drie activiteiten voor de grote groep, zeven activiteiten voor groepjes van maximaal drie kinderen en twee activiteiten om met kinderen individueel te doen. De duur van een activiteit is afhankelijk van het kind zelf en de interactie in de groep. Er wordt gekeken naar de gestelde doelen van de kinderen en vanuit daar wordt afgesproken in welke groepssamenstelling de activiteit wordt aangeboden.

Ieder thema wordt ingeleid door Puk. Puk is een pop die woont in de peutergroep. Puk is soms wat onhandig, lief, trouw, optimistisch, een vriendje, logeermaatje en praatknuffel. Puk maakt dezelfde dingen mee als de peuters. Door de thema's en activiteiten met Puk in te leiden, worden er herkenbare en veilige situaties gecreëerd.

Voorbeelden van thema's zijn: 'Oef, wat warm' en 'Eet smakelijk'. Bij elk van deze thema's worden meerdere activiteiten aangeboden die aansluiten bij het dagritme van de groep. Zoals tijdens het binnenkomen, in de kring, en het spelen.

De activiteiten doen een beroep op de actieve betrokkenheid van de kinderen. Ze worden gestimuleerd om zelf ontdekkingen te doen en er wordt op allerlei manieren taal uitgelokt. Er zijn verschillende soorten activiteiten: spel, spel in de themahoek, ontdekken, knutselen, voorlezen, kring, expressie, bewegen en meespelen met de kinderen. Alle activiteiten beginnen met een introductie. Deze fase is bedoeld om achtergrondkennis op te roepen en de kinderen enthousiast te maken.

Elke activiteit is uit te breiden, doordat het een moeilijkere variant heeft, bedoeld voor oudere of meer taalvaardige kinderen. Hiermee dagen we de kinderen uit naar een hoger niveau.

Kinderen met een VVE-indicatie

Voor de kinderen met een VVE-indicatie worden de activiteiten regelmatig herhaald en wordt in de themaplanning genoteerd op welke manier en bij welke activiteit speciale aandacht is voor deze kinderen. Dit staat ook beschreven in het handelingsplan.

De activiteiten sluiten aan bij de geformuleerde doelen in het handelingsplan van een VVE-kind.

Tevens worden de kinderen met een VVE-indicatie bij activiteiten extra uitgenodigd om deel te nemen en is er speciale aandacht voor het uitlokken van taal.

Spel en spelbegeleiding in de sociaal-emotionele ontwikkeling

Tijdens het vrij spel mogen de kinderen zelf een activiteit kiezen. We bieden hiertoe materialen aan in open kasten op kinderhoogte, zodat de kinderen deze materialen zelf kunnen pakken. Wij gaan uit van respect voor het kind en vertrouwen in zijn/haar ontwikkeling. Kinderen krijgen vrijheid in spel/materiaal keuze. De materialen in de ruimte sluiten aan bij de ontwikkelingsfase waarin de peuters zich bevinden en zijn zo opgesteld dat zij hen aanzetten tot spelen.

Bij het vrijspelen volgen we het spel van de kinderen. De pedagogisch medewerker speelt met de kinderen mee. Op deze manier kan ze bijvoorbeeld andere kinderen ook bij het spel betrekken of kinderen helpen hun spel uit te breiden. Als kinderen bijvoorbeeld regelmatig treintje spelen kan de pedagogisch medewerker ook instappen en vragen: waar gaan we vandaag naar toe? Rijd je ook mee..., we gaan naar... . Heb je een kaartje voor mij? VVE-kinderen worden extra uitgenodigd bij de spelactiviteiten waarbij de pedagogisch medewerker meespeelt en begeleid.

Activiteiten aanbod

We bieden gevarieerde, leeftijds-adequate activiteiten aan die passen bij het geplande thema of de actualiteit. Voorbeelden van activiteiten zijn: knutselen, zingen, kleien,

verkleed, dansen, voorlezen, voelen in de tastkast, enz. De activiteiten sluiten aan bij de belevingswereld van het kind.

We proberen alle ontwikkelingsgebieden te stimuleren en vinden het vooral belangrijk dat de kinderen veel plezier hebben. Vanuit de intrinsieke motivatie van kinderen proberen we middels spel te komen tot ontwikkeling. Welbevinden en betrokkenheid zijn hierin sleutelwoorden. Bij de activiteiten laten we de kinderen zelf doen wat ze aankunnen, doen we samen wat ze nog niet kunnen en zoeken we naar uitdaging bij datgene wat ze al heel goed kunnen. Succeservaringen zijn hierin erg belangrijk en zorgen ervoor dat kinderen vertrouwen krijgen in zichzelf en het eigen kunnen.

Het plezier en het ontdekken van het materiaal en eigen talenten staan centraal. Het resultaat is daaraan ondergeschikt. De activiteiten worden aangeboden in verschillende werkvormen: grote groep, kleine kring, individueel, in de groepsruimte of buiten de groepsruimte. Binnen de groepsruimte zijn verschillende hoeken aanwezig; bijvoorbeeld de huishoek, de bouwhoek, de leeshoek. Materialen die aanwezig zijn in de hoeken passen bij de leeftijd van de kinderen en passen ook bij het thema.

Tevens is de pedagogisch medewerker zich bewust van de interactiemogelijkheden tijdens de overige activiteiten, bijvoorbeeld een tafelmoment en het verschonen.

De kinderen met een VVE-indicatie

Voor de kinderen met een VVE-indicatie worden er minimaal twee keer per week activiteiten gearrangeerd die aansluiten bij het individuele handelingsplan. Waar mogelijk wordt er gebruik gemaakt van een groepsplan.

De kinderen verlaten de stamgroep soms voor deze activiteiten. Dit gebeurt altijd onder begeleiding van de pedagogisch medewerker.

Taal en begeleiding

Ieder dagdeel wordt er voorgelezen in de grote of kleine kring. Voorlezen stimuleert de taalontwikkeling, de spel- en denkontwikkeling van kinderen.

Bij de thema's worden woordenlijsten gebruikt met specifieke woorden die in de activiteiten nadrukkelijk gebruikt worden. Woordjes die kinderen zelf aangeven bij hun beleving van het thema kunnen toegevoegd worden.

De doelwoorden worden gevisualiseerd met echte materialen en waar nodig met afbeeldingen.

Bij Hoera kindercentra stimuleren we de kinderen om veel te vertellen en actief bezig te zijn met taal. Interactie tussen de kinderen onderling wordt gestimuleerd als ook de interactie tussen het kind en de pedagogisch medewerker.

De taalstimulering vindt ook plaats binnen het spel van de kinderen waarin de pedagogisch medewerker een actieve en begeleidende rol speelt. Taalstimulering vindt zowel binnen als buiten plaats, tijdens alle activiteiten. Ook tijdens het buitenspel zijn de pedagogisch medewerkers bewust bezig met het uitlokken van taal.

Kinderen met een VVE-indicatie

Aan de kinderen met een VVE-indicatie worden extra taalactiviteiten aangeboden. In een klein groepje of individueel worden (nieuwe) woorden aangeleerd vanuit de principes:

- Oriënteren;
- Demonstreren;
- Verbreden;
- Verdiepen.

Motoriek en begeleiding

Buitenspelen is een onmisbaar onderdeel tijdens het peuterprogramma. Bij Hoera kindercentra krijgen kinderen de ruimte om te klauteren, te rennen, met water en zand te experimenteren en te oefenen met rijdend materiaal. We stimuleren de VVE-kinderen

om mee te doen. Samen plezier beleven aan motorisch activiteiten staat voorop. We streven ernaar om elke dag, ongeacht het weer, even naar buiten te gaan om kinderen de verschillende weersomstandigheden te laten voelen en daarbij taal toe te voegen. Ook als we binnen zijn, bieden we activiteiten aan om de grote en de kleine motoriek te stimuleren. We laten kinderen daarbij veel zelf doen. Daar, waar mogelijk, kan er ook gebruik gemaakt worden van een gemeenschappelijke hal in het gebouw.

Naast de grove motoriek is er ook aandacht voor de fijne motoriek en de sensomotoriek. De fijne motoriek wordt gestimuleerd door knip-, plak- en kleurwerkjes, door het aanbod van puzzels, kralen, enz. De sensomotoriek wordt gestimuleerd door te spelen met zand, water, mais, papier, scheerschuur, herfstmateriaal, exploratiebak enz.

Rekenprikkel en begeleiding

Spelenderwijs worden kinderen geconfronteerd met vaardigheden zoals beginnende rekenontwikkeling en ruimtelijke oriëntatie. Als we naar buiten gaan wordt er samen met de kinderen geteld wie er allemaal aan het wandeltouw staan. Is iedereen aanwezig of is er een kindje niet. Verder worden er diverse spelactiviteiten en materialen aangeboden om de kinderen te prikkelen, denk aan torens bouwen en blokjes tellen, is deze toren hoog of laag, enz. Tijdens het fruitmoment worden er verschillende gelegenheden aangegrepen om de begrippen meeste, minste, veel weinig, enz. te benoemen. Daarnaast komen er binnen het thema regelmatig activiteiten aan bod die de rekenontwikkeling stimuleren.

In de peutergroepen wordt er met de kinderen zowel in de kleine als de grote groep gewerkt. Daarnaast wordt er gedifferentieerd naar leeftijd, ontwikkelingsgebied en ontwikkelingsniveau. Het kind is hierin leidend, wat heeft het nodig?

Kinderen met een VVE-indicatie

De kinderen met een VVE-indicatie stimuleren we extra hieraan mee te doen en worden extra uitgedaagd om te komen tot taal.

1.6 Zorgstructuur

Mentor Kinderdagverblijf (KDV)

Door het volgen van de ontwikkeling van ieder kind, sluit de pedagogisch medewerker aan bij de individuele behoefte van het kind. Om deze ontwikkelingsbehoefte goed te kunnen volgen en een doorgaande ontwikkelingslijn te kunnen waarborgen, heeft ieder kind bij Hoera een eigen mentor. Deze mentor is een pedagogisch medewerker die werkzaam is op de groep van het kind. Ouders worden tijdens de intake en via het ouderportaal geïnformeerd over welke pedagogisch medewerker de mentor is van hun kind. De mentor volgt de ontwikkeling en het welbevinden van het kind middels Kijk! en observaties en bespreekt dit met de ouders.

Kijk! is opgebouwd vanuit ontwikkelingslijnen en mijlpalen. Betrokkenheid en basiskennmerken van kinderen zijn de pijlers van Kijk!. De pedagogisch medewerkers zijn geschoold in het observeren en registreren van Kijk!. We houden regelmatig de ontwikkeling van de kinderen bij in de observatieklapper en op afgesproken registratiemomenten wordt een compleet beeld van een kind uitgewerkt. Jaarlijks ontvangen de ouders rond de verjaardag van hun kind, een uitnodiging voor een oudergesprek. Indien nodig wordt er vaker een gesprek ingepland. De mentor of de ouders nemen hiervoor het initiatief.

Ouders van VVE-geïndiceerde kinderen krijgen minimaal twee keer per jaar een uitnodiging voor een oudergesprek. Voor alle kinderen met een VVE-indicatie wordt er gewerkt met een handelingsplan. Dit handelingsplan omschrijft aan welke doelen

gewerkt gaat worden en op welke manier. Na het uitvoeren van het handelingsplan wordt er geëvalueerd of de aangeboden begeleiding en zorg effect hebben gehad. Er wordt structureel een overzicht bijgehouden van kinderen die zorg nodig hebben. Indien nodig wordt, altijd in overleg met de ouders/verzorgers, de expertise van externe samenwerkingspartners aangevraagd, wanneer Hoera deze expertise niet zelf in huis heeft.

Voor het evalueren van de handelingsplannen wordt er een onderscheid gemaakt tussen de soorten indicatie die zijn afgegeven:

- Risico op taal/spraakachterstand door achtergrond ouders.*
- Sociale factoren in omgeving van een kind, waardoor kans op achterstand wordt vergroot.**

* Voor kinderen met een indicatie op basis van risico taal/spraak achterstand vindt een keer per drie maanden een oudergesprek plaats over de voortgang van het handelingsplan.

** Voor kinderen met een indicatie op basis van sociale factoren vindt een keer per vier maanden een oudergesprek plaats over de voortgang van het handelingsplan. Veelal is dit oudergesprek samen met andere betrokken partners. Er wordt dan gewerkt vanuit één gezin één plan.

Kindbesprekingen

De mentor brengt ook het kind in bij kind besprekingen die structureel geagendeerd zijn, Kijk! en de observaties zijn hierbij een hulpmiddel. Indien nodig neemt de mentor het initiatief voor een ontwikkelgesprek met andere betrokkenen dan ouders. Ouders geven hier vooraf toestemming voor middels het toestemmingsformulier.

De kinderen met een VVE-indicatie worden tijdens elk werkoverleg binnen het team besproken, of op het moment dat er zorgen zijn. Daarnaast hebben de GGD, CJG en Hoera kindercentra twee maandelijks een overleg waarbinnen alle VVE doelgroepkinderen en de voortgang van de ontwikkeling worden besproken.

Doorgaande lijn

Hoera Leuken is gehuisvest in IKC Leuken.

Indien nodig kan er altijd een beroep worden gedaan op de IB-er van de basisschool. Het KIJK! observatie-instrument wordt één keer per jaar met de ouders besproken. Voor de overdracht naar de basisschool geven de ouders schriftelijk toestemming op het Kijk! registratieformulier. Het registratieformulier wordt, als het kind bijna 4 jaar is, overgedragen aan de basisschool. De mentor is verantwoordelijk voor deze overdracht. Het betreft altijd een "warme overdracht" naar de basisschool, ongeacht of het een kind met een VVE-indicatie is of niet.

Netwerkbijeenkomst

Wanneer er zorgen rondom het kind liggen die binnen de reguliere samenwerkingsverbanden met betrokken partners niet kunnen worden opgelost, kan er een beroep worden gedaan op de jeugd- en gezinswerker of op het ZAT nul tot vier Weert- Nederweert-Leudal.

Verschillende professionals nemen deel aan het ZAT team. De jeugd- en gezinswerker is bereikbaar via het Centrum voor Jeugd en Gezin maar kan ook deelnemen aan het ZAT.

1.7 Ouderbetrokkenheid

Het belang van ouderbetrokkenheid

De Onderwijsraad adviseerde in 2010 om te investeren in partnerschap tussen ouders en school. Doel is dat ouders en school als partners samenwerken, samen de verantwoordelijkheid nemen voor de ontwikkeling van kinderen en elkaar daarbij ondersteunen en versterken. Wat voor de scholen geldt, is natuurlijk ook van belang voor de voorschoolse instellingen. De voorschool legt de basis voor ouderbetrokkenheid. Juist de voorschoolse VVE-instellingen hebben de belangrijke taak om partnerschap met ouders vorm te geven.

Voor veel ouders is het een spannend moment als hun kind voor het eerst naar het peuterprogramma of het kinderdagverblijf gaat. Wanneer ouders geen Nederlands spreken, dan wordt een tolk ingeschakeld, tijdens het intakegesprek. Tijdens het gesprek wordt stilgestaan bij de vragen die de ouders hebben. Beheersen ze de Nederlandse taal, hebben ze hulp uit de omgeving nodig, kunnen ze e-mail ontvangen, hoe kunnen de ouders de informatie vanuit Hoera het beste tot zich nemen? Ook wordt besproken aan welke inspanningsverwachtingen zij moeten voldoen t.a.v. hun kind en hoe ze dit kunnen doen. Het is aan Hoera om ouders het vertrouwen te geven, dat zij er samen met hen ervoor zorgen dat hun kind zich prettig voelt en zich goed kan ontwikkelen. De onderwijsinspectie ziet erop toe dat de voorscholen op een adequate manier ouderbeleid voeren en heeft het onderdeel ouderbetrokkenheid een belangrijke plaats gegeven in het VVE-toezichtkader.

Doel van de ouderbetrokkenheid

Vanuit de overtuiging dat actieve betrokkenheid van ouders één van de belangrijkste factoren is in het ontwikkelingssucces van kinderen wil Hoera de ouderbetrokkenheid meer stimuleren en gestalte geven.

Hierbij worden de volgende doelen gesteld:

- Ouders en Hoera zijn wederzijds goed geïnformeerd over de ontwikkeling van het kind;
- Ouders kunnen aansluiten bij ouderbijeenkomsten die 3 wekelijks georganiseerd worden, waarbij ze handvaten en tips krijgen om in hun thuisituatie toe te passen.

De informatie-uitwisseling tussen ouders en professional vindt structureel plaats volgens de afgesproken oudercontacten.

Ouderbetrokkenheid in de praktijk

De GGD stuurt het VVE indicatieformulier door naar Punt Welzijn. Zij nemen vervolgens contact op met een gezin om op huisbezoek te gaan. Tijdens dit bezoek wordt een peuter geobserveerd en krijgen de ouders uitleg over VVE Thuis.

Indien nodig helpt de medewerker van Punt Welzijn met het invullen van het inschrijfformulier voor de opvang.

Binnen Hoera hechten wij er veel waarde aan dat ouders zich welkom voelen en met vertrouwen hun kind naar Hoera brengen. Een goede afstemming en samenwerking met ouders is voor ons ook essentieel om kindvolgend te kunnen werken.

We gaan daarom graag met ouders in gesprek; het eerste moment is al wanneer de mentor een afspraak plant voor een intake gesprek. Ook bij het dagelijkse brengen en halen op de groep, besteden we veel aandacht aan de communicatie met ouders. Jaarlijks vindt rond de verjaardag van het kind een oudergesprek plaats op initiatief van Hoera. Bij de kinderen met een VVE-indicatie worden er met de ouders individuele afspraken gemaakt over de oudercontactmomenten.

Deze zijn frequent, doch minimaal 4 keer per jaar.

Met de ouders van de kinderen met een VVE-indicatie wordt op deze momenten de voortgang van het handelingsplan besproken, worden doelen geëvalueerd, bijgesteld en worden nieuwe doelen vastgesteld.

Wanneer er behoefte is aan een gesprek tussen de ouders en de pedagogisch medewerker wordt er een afspraak gepland. Dit kan op initiatief van de ouder of de pedagogisch medewerker.

Het Kijk! Observatie- en registratie instrument is een belangrijk middel om samen met de ouders de ontwikkeling van het kind goed in beeld te krijgen en te houden.

Ouders worden op verschillende manieren uitgenodigd om thuis activiteiten met hun kind te doen die de (taal)ontwikkeling stimuleren.

Enkele voorbeelden hiervan zijn:

- Ouders worden gestimuleerd een gratis abonnement bij de bibliotheek af te sluiten voor hun kind. In de ouderbrieven over de thema's worden ouders geïnformeerd over de voorleesboekjes, liedjes, versjes en woorden die worden aangeboden, zodat ze hier thuis ook mee aan de slag kunnen. Ook is er regelmatig aandacht voor het belang van voorlezen aan jonge kinderen.
- Voor ouders waarvan de kinderen nauwelijks of niet de Nederlandse taal beheersen zijn er pictogrammen beschikbaar die de eerste basiswoorden aanduiden die belangrijk zijn binnen de groep. Deze mogen ouders mee naar huis nemen om ook thuis mee aan de slag te gaan.
- Er worden 3 wekelijks ouderbijeenkomsten (VVE Thuis) georganiseerd vanuit Punt Welzijn. De ouder komt dan samen met zijn of haar kind de ouderbijeenkomst. Hier sluit ook een pedagogisch medewerker van de peutergroep bij aan. Tijdens de bijeenkomst staat het thema centraal dat ook op de groep centraal staat. Er wordt een leesboek en een activiteitenboek aangeboden aan ouders en tijdens de bijeenkomst gaan ze met behulp van verschillende spelvormen hier mee aan de slag. Vervolgens krijgen de ouders de opdrachten mee naar huis en worden deze tijdens de volgende bijeenkomst geëvalueerd. De assistent leidinggevende en de pedagogisch medewerker hebben evaluatie momenten met Punt Welzijn gepland, we blijven met elkaar in gesprek om tijdens de bijeenkomsten de juiste ontwikkeling te stimuleren.

1.8 Groepsindeling

Bij Hoera Weert, locatie Leuken zijn er drie stamgroepen

Leeftijd kinderen	Maximale groepsgrootte	Aantal medewerkers
0-2 jaar	14	1,2,3 of 4 afhankelijk van de leeftijden van de kinderen
1-3 jaar	16	1, 2 of 3 afhankelijk van de leeftijden
2-4 jaar	16	1 of 2 afhankelijk van de leeftijden

Inzet van afwijkingsregeling

Binnen Hoera kindercentra kan er, overeenkomstig met de wet kinderopvang er maximaal 3 uur afgeweken worden van de PKR wanneer er sprake is van minimaal 10 uur aaneengesloten opvang. Er zullen dan minimaal de helft van het op grond van de beroepskracht-kindratio vereiste aantal medewerkers worden ingezet. In het ouderportaal staat geregistreerd wanneer de pauze is gepland van de P.M.-ers rond het middaguur.

Gezien de bezetting van de groepen hebben we bij Hoera Leuken de afwijkingsregeling als volgt vorm gegeven:

Baby groep

Dag	Afwijking BKR	Afwijking BKR tijdens pauze	Afwijking BKR
Maandag	8.00-9.00 uur	13.00-14.30	16.30-17.00
Dinsdag	7.45-8.45 uur	13.00-14.30	17.00-17.30
Woensdag	8.00-9.00 uur	13.00-14.30	16.30-17.00
Donderdag	8.00-9.00 uur	13.00-14.30	16.30-17.00
Vrijdag	8.00-9.00 uur	13.00-14.30	16.30-17.00

Dreumes groep

	Afwijking BKR	Afwijking BKR tijdens pauze	Afwijking BKR
Maandag	7.30-8.00 uur	12.00-13.30	17.30-18.00 uur
Dinsdag	7.30-8.00 uur	12.00-13.30	17.30-18.00 uur
Woensdag	7.30-8.00 uur	12.00-13.30	N.v.t.
Donderdag	7.30-8.00 uur	12.00-13.30	17.30-18.00 uur
Vrijdag	7.30-8.00 uur	12.00-13.30	N.v.t.

Peutergroep

Dag	Afwijking BKR Ochtend	Afwijking BKR tijdens pauze	Afwijking BKR Middag
Maandag	8.00-8.30	12.10-12.55 13.10-13.55	17.00-18.00
Dinsdag	8.00-8.30	12.10-12.55 13.10-13.55	17.00-18.00
Woensdag	8.00-8.30	12.30-13.15	17.00-18.00
Donderdag	8.00-8.30	12.10-12.55 13.10-13.55	17.00-18.00
Vrijdag	8.00-8.30	12.10-12.55 13.10-13.55	17.00-18.00

Op woensdagmiddag en vrijdagmiddag gaan de kinderen van de dreumesgroep vanaf 12.30 uur naar de peutergroep. Betreffende ouders hebben hiervoor toestemming gegeven.

Hoera Leuken is een kleinere locatie, hierdoor zijn alle medewerkers bekend bij de ouders. Ouders kunnen bij binnenkomst altijd bij de deur op de foto zien welke medewerker werkzaam is die dag.

Deze afwijk momenten zullen altijd kritisch bekeken worden (o.a. afhankelijk van breng- en haaltijden en groepssamenstelling) en zo nodig worden bijgesteld. De clustermanager is de eindverantwoordelijke m.b.t. deze afwijkingsregeling. Doordat we flexibele opvang bieden is het ingewikkeld exact in te schatten wanneer er afgeweken kan worden. We werken kindvolgend, wat kan betekenen dat in de praktijk bv. later pauze wordt genomen doordat de behoefte vanuit de kinderen daar lag.

1.9 Dagritme

Dagritme babygroep

In de babygroep worden kinderen opgevangen in de leeftijd van 0-2 jaar. Pedagogisch medewerkers van de babygroep hebben in 2018 de opleiding tot babyspecialist afgerond. In deze opleiding is de kennis over de ontwikkeling en behoeften van baby's verder uitgebreid, en is de sensibiliteit voor de signalen van de jongste kinderen vergroot. Baby's worden door onze medewerkers met veel liefde en zorg opgevangen. Fysieke veiligheid is een eerste uitgangspunt om voor kinderen een evenwichtige basis te kunnen creëren. Zeker net zo belangrijk is echter de emotionele veiligheid voor een baby. Om zich emotioneel veilig te voelen, moet een baby zich gezien, gehoord en gewaardeerd voelen. Een dergelijk gevoel ontstaat doordat er op een positieve manier en met respect met de baby wordt omgegaan; sensitief handelen. Iedere baby heeft eigen behoeften en ook een eigen manier om deze behoeften duidelijk te maken. Door als pedagogisch medewerker betekenis te geven (responsief handelen) aan de signalen van een baby, kunnen wij een belangrijke bijdrage leveren aan het welbevinden en de ontwikkeling van het kind.

Het dagritme van de baby's wordt afgestemd op het dagritme zoals ouders dat thuis hanteren. Slaap- en voedingsmomenten vinden plaats op de met ouders afgestemde momenten.

Dagritme dreumesgroep

In de dreumes/peutergroep leren kinderen spelenderwijs ontdekken wie ze zelf zijn en leren ze spelen met hun leeftijdgenootjes. In de groep staat ontdekken en plezier beleven centraal. Dreumesen maken kennis met verschillende spelmaterialen en leren de eerste waarden en normen, zoals op je beurt wachten, speelgoed delen, enz. Er vinden activiteiten plaats afgestemd op de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van het kind. Regelmatig komt de handpop Puk tevoorschijn tijdens het kringmoment. In de dreumes/peutergroep wordt er gewerkt volgens een vast dagritme. Terugkerende activiteiten zijn:

- Kringgesprek;
- Keuze activiteit;
- Gezamenlijk fruit- en drinkmoment;
- Taalstimuleringsactiviteit;
- Spel (binnen en/of buiten)

Er wordt veelal gewerkt aan de hand van thema's. Er staat een thematafel in de groep, die dagelijks wordt aangevuld met spullen die het thema verder aankleden en het thema verdere diepgang kunnen geven, zo herkennen kinderen en ouders duidelijk het thema voor die periode. Ook in de kringmomenten, creatieve activiteiten en de voorleesmomenten, komt het thema terug. Binnen het programma wordt er ook ingespeeld op individuele leermomenten van de kinderen. Kinderen worden gestimuleerd en uitgedaagd in hun algehele ontwikkeling. Aanbod van activiteiten en spel materiaal sluiten aan bij de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van ieder kind. Er wordt gedifferentieerd binnen het activiteitenaanbod. Differentiatie die past bij de leeftijd, ontwikkelingsniveau en de belangstelling van het kind. Tussen de 2,5 en 3 jaar, zal het kind doorstromen naar peutergroep.

Dagritme peutergroep

In de peutergroep wordt er gewerkt met de methode Uk & Puk. Het programma Uk en Puk sluit aan bij wat jonge kinderen leuk vinden en bij wat zij dagelijks meemaken. De pop Puk staat centraal tijdens het programma. Er wordt veelal gewerkt aan de hand van

thema's. Ouders worden vooraf via een nieuwsbrief geïnformeerd over het nieuwe thema.

Er staat een thematafel in de groep, die dagelijks wordt aangevuld met spullen die het thema verder aankleden en het thema verdere diepgang kunnen geven, zo herkennen peuters en ouders duidelijk het thema voor die periode.

De activiteiten die worden aangeboden hebben betrekking op de sociaal-emotionele ontwikkeling, motorische ontwikkeling, taalontwikkeling en rekenontwikkeling. Het aanbod van activiteiten en spelmateriaal sluit aan bij de leeftijd en het ontwikkelingsniveau van ieder kind. Peuters van 3,5 jaar krijgen bijvoorbeeld een knipactiviteit aangeboden, terwijl peuters van 2 jaar mogen scheuren. Er wordt gedifferentieerd binnen het activiteiten aanbod in de groep. Differentiatie die past bij de leeftijd, ontwikkelingsniveau en de belangstelling van het kind. Binnen het peuterprogramma wordt er ook ingespeeld op individuele leermomenten van de kinderen. Kinderen worden gestimuleerd en uitgedaagd in hun algehele ontwikkeling.

Terugkerende activiteiten in het peuterprogramma zijn:

- Kringgesprek;
- Keuzeactiviteit;
- Gezamenlijk fruit- en drinkmoment;
- Taalstimuleringsactiviteit;
- Spel (buiten en/of binnen);
- Dagdeel afsluiting.

1.9.2 Buitenruimte

De buitenruimte voor de 0-4 jarigen van Hoera is volledig omheind. De ruimte is voorzien van tegels, kunstgras, schors en zand. De groepen hebben rechtstreeks contact met deze buitenruimte.

De speel en ontdektuin is ingericht met een grote zandbak, een glijbaan met klimpalen en een grote kruipbuis. Alle buiten speel materiaal, rijdend en niet rijdend staat in de grote buitenhok en wordt erbij gehaald als we buiten spelen.

Ook voor de allerkleinsten nemen we bv een deken/mat mee naar buiten (met passend speelgoed) en daarbij zitten zodat ze lekker kunnen genieten van de buitenlucht. Ook kunnen we de allerkleinsten laten kennismaken met materialen uit de natuur (water, zand, gras etc) Uiteraard zorgen we voor een schaduwrijk plekje.

Geregeld wordt er ook met de kinderen gewandeld door de wijk!

De buitenruimte biedt de mogelijkheid tot individueel spel, maar ook tot samenspel o.a. balspellen, rollenspel etc. De buitenmaterialen waar kinderen gebruik van maken zijn o.a. fietsjes, ballen, stoepkrijt etc. Er kunnen ook samen spelletjes worden gedaan, bijvoorbeeld Schipper mag ik overvaren, Jan Huigen in de ton, Zakdoekje leggen, etc. Kinderen vinden het fijn buiten te kunnen spelen. In het kader van een thema kunnen er buiten ook activiteiten worden opgezet, bijvoorbeeld een parcours uitzetten, met betrekking tot het thema vervoer. Of ze we gaan samen herfstbladeren zoeken, in het kader van het thema herfst, of samen een sneeuwpop maken of in de sneeuw spelen, in het kader van het thema winter.

Ons streven is om iedere dag minstens 10 minuten naar buiten te gaan zodat er lekker gerend en gefietst kan worden, iets wat binnen niet kan.

1.10 Wenbeleid binnen Hoera kindercentra

Binnen Hoera Leuken is het mogelijk dat kinderen komen wennen in hun nieuwe stamgroep. Deze wenafpraak zal door de pedagogisch medewerker in overleg met de ouders worden gemaakt.

Wenbeleid bij nieuwe instroom (extern)

Een kind mag twee weken voorafgaande aan de plaatsing twee keer komen wennen. Het wennen bij instroom van nieuwe kinderen op de stamgroep is gedurende maximaal 5,5 uur per wenmoment.

In de wenperiode is het opbouwen van een vertrouwensrelatie tussen de pedagogisch medewerker, de ouder(s)/verzorger(s) en het kind het belangrijkste doel. Kinderen willen zich veilig en geborgen voelen, maar ouders/verzorgers willen ook met vertrouwen hun kind kunnen brengen.

Wenbeleid bij doorstroom (intern)

Een kind kan om verschillende redenen doorstromen naar een andere stamgroep:

- Een kind dat de leeftijd heeft om naar een andere groep door te stromen;
- Een kind dat eerder toe is aan een volgende groep en alvast gaat spelen op de nieuwe groep;
- Een kind dat later doorstroomt naar een volgende groep in verband met ontwikkeling.

Een wenafpraak wordt door de groep in overleg met ouders gepland.

Alle gegevens van het kind, o.a. stamgegevens, toestemmingsverklaring, observatieverslagen etc. worden gebundeld in het kinddossier. De gegevens uit het kinddossier gaan mee tijdens de overdracht naar de nieuwe stamgroep.

Wenafspraken worden alleen gemaakt op momenten dat de groepsbezetting in de wengroep dit toelaat en de BKR niet overschreden wordt op het moment dat het kindje naar de wengroep gaat.

In voorkomende situaties kan een medewerker van de eigen groep met het wenkindje mee naar de wengroep tijdens het wennen (afhankelijk van de BKR).

Tenslotte kan het voorkomen dat een kindje alleen kan gaan wennen op dagen dat het normaal gesproken niet naar de opvang komt (omdat er alleen op deze momenten plaats is om te wennen binnen de BKR). In dit geval bestaat er de mogelijkheid om in aanwezigheid van een van de ouders te komen wennen op elke gewenste dag.

1.11 Beleid rondom extra dagdelen

Incidenteel afnemen extra dagdeel

Er bestaat de mogelijkheid voor ouders om incidenteel een extra dag(deel) af te nemen, dat buiten de vaste contacturen valt.

Dit is mogelijk wanneer de maximale stamgroepsgrootte evenals het aantal pedagogisch medewerkers gehandhaafd blijft (BKR). Deze incidentele opvangdag vindt in principe binnen de eigen stamgroep plaats.

De mogelijkheid om een extra opvangdag of ruildag buiten de stamgroep af te nemen, indien geen plaats is op de eigen groep, wordt in overleg met de ouders van het betreffende kind besproken en schriftelijk vastgelegd.

Uitbreiding of wijziging van dagdeel

Het uitgangspunt is bij uitbreiding of wijziging van een dagdeel is dat het kind in de oorspronkelijke stamgroep geplaatst wordt. Wanneer de groeps grootte het niet toelaat het kind een extra dag(deel) in deze groep te plaatsen, kan in overleg met ouders besloten worden het kind voor die dag/dat dagdeel tijdelijk in een andere groep te plaatsen. Een kind kan in maximaal één andere groep geplaatst worden. Zodra er plaats is in de oorspronkelijke stamgroep wordt het kind overgeplaatst naar deze groep. In de (nieuwe) plaatsingsovereenkomst wordt vermeld dat het kind voor die dag in een andere groep wordt opgevangen en voor welke periode. De ouders geven schriftelijk toestemming op de plaatsingsovereenkomst.

1.12 Open deurenbeleid

Hoera streeft ernaar om te werken met horizontale groepen. In horizontale groepen kunnen medewerkers zich concentreren op het ontwikkelingsniveau van een kind en daarnaast op specifieke behoeftes. Aangezien Leuken een kleinere dagopvanglocatie is is het niet haalbaar om 2 horizontale groepen (0-2 en 2-4) te hebben. Vanwege het grote aantal peuters hebben we een peutergroep en een verticale groep in IKC Leuken. Het grote voordeel van een verticale groep is dat bijvoorbeeld jonge kinderen leren van oudere kinderen. Oudere kinderen leren ook rekening te houden met de jongere kinderen.

Hoera vindt het belangrijk om te differentiëren in leeftijden en ontwikkelingsbehoefte, daarom werken we ook vanuit een open deurenbeleid. Het is daarom mogelijk dat de oudste peuters een activiteit gaan meedoen in de eerste kleuterklas, of op het speelleerplein en vice versa. Als kinderen deelnemen aan activiteiten die niet plaatsvinden in de stamgroep, dan geven ouders hiervoor toestemming middels het formulier deelname aan externe activiteiten. Dit wordt vooraf ingevuld. Het kunnen dus bijvoorbeeld activiteiten betreffen in het kader van de samenwerking met school of activiteiten die plaatsvinden op een andere locatie van Hoera.

1.12.1 Open deurenbeleid met de kleuters

De peuters werken samen met de kleuters in IKC Leuken. Als ze samen een thema oppakken kan het zijn dat ze gezamenlijk de stamgroep verlaten om een activiteit te doen in een andere ruimte van het IKC. Er worden bijvoorbeeld activiteiten georganiseerd buiten de groepsruimten, zoals buiten of in de gymzaal.

1.13 Personele samenstelling

De pedagogisch medewerkers zijn gekwalificeerde beroepskrachten. Ze hebben een beroepskwalificatie op minimaal MBO-niveau overeenkomstig met de CAO Kinderopvang. Binnen Hoera wordt er gestreefd naar optimale continuïteit, door zoveel mogelijk vaste medewerkers in een groep te zetten. Naast de pedagogisch medewerkers is er ook een assistent leidinggevende in cluster Weert. De assistent leidinggevende houdt zich voornamelijk bezig met groep overstijgende taken o.a. het verzorgen van rondleidingen, contacten met de basisschool, contacten met servicepunt en personeelsplanning, leiden van werkoverleggen etc. Daarnaast is de assistent leidinggevende het eerste aanspreekpunt voor ouder(s)/verzorger(s) bij vragen. Aansturing van Hoera Weert is in handen van de clustermanager.

Ondersteuning door niet beroepskrachten

De beroepskrachten van Hoera Leuken worden ondersteund door andere volwassenen:

- Interieurverzorgster
- Vrijwilligers

Vrijwilligers van Hoera zijn in het bezit van een geldig VOG en dragen nooit de verantwoordelijkheid voor de groep of een van de kinderen.

Daarnaast zijn er andere volwassenen die incidenteel ondersteunen op een locatie: Bijvoorbeeld: voorleesmoeders, volwassenen die meehelpten gedurende een thema-activiteit, tuinman, enz.

Deze mensen dragen nooit de verantwoordelijkheid over een van de kinderen of de groep. Ook hebben we een vrijwilligster die ondersteunt meer in de huishoudelijke zorg, bv tafel dekken, afwassen, maar ook eens een puzzel maken met kinderen of een knutselactiviteit voorbereiden en ondersteunen.

Stagiaires

Binnen Hoera wordt ook aan **leerlingen** de mogelijkheid geboden om stage te lopen binnen het kindercentrum. Zij worden begeleid door een werkbegeleider op locatie. De algehele coördinatie rondom stage gebeurt door de stagecoördinator. De stagiaires worden gekoppeld aan een vaste medewerker op de groep. Deze neemt de begeleiding van de opdrachten en beoordeling op zich. Tijdens de werkoverleggen worden de stagiaires besproken met de andere collega's. Op deze manier waarborgen we transparantie in het team en voor de stagiaires een brede begeleiding. Iedere maand is er een begeleidingsgesprek buiten de groep waarin leerdoelen en voortgang besproken worden. Opdrachten worden tijdens rustige momenten op de groep besproken. Ook is er vier keer per schooljaar een beoordelingsmoment waarin de stagiaires gevraagd worden om hun groei en voortgang aan te tonen. Afhankelijk van opleiding van de stagiaires is er nog een gesprek met de praktijkbegeleider van school.

Welke werkzaamheden door een stagiaire worden uitgevoerd is afhankelijk van opleiding en niveau. Zo zullen leerlingen die de opleiding Helpende Welzijn-2 volgen, zich richten op huishoudelijke taken. Stagiaires van de opleiding SPW-3 en SPW-4 richten zich ook, onder begeleiding van de pedagogisch medewerkers, op de verzorging en begeleiding van kinderen. Deze taken worden in de loop van de stageperiode geleidelijk opgebouwd/uitgebreid.

Wanneer een stagiaire minimaal 3 maanden stage komt lopen, is er voor aanvang van de stage een VOG aangevraagd. De stagiaires hebben opdrachten vanuit school die ze in overleg met hun begeleider uitvoeren. Verder ondersteunen ze de beroepskracht in de verzorging van en in activiteiten met de kinderen: denk aan klaarmaken van de tafel, helpen boterhammen smeren, fruit klaarmaken, kinderen eten geven kinderen, kinderen verschoneren, flesvoeding geven maar ook begeleiden in een knutsel activiteit, liedjes zingen, voorlezen.

Stagiaires kunnen formatief worden ingezet bij ziekte en verlof van een pedagogisch medewerker. Er ligt dan wel een contract aan ten grondslag. Dit gebeurt in het kader van kwaliteitsoverweging en continuïteit. Ze kunnen alleen worden ingezet op de eigen stagelocatie, ze staan dan niet alleen op de groep (m.u.v. de pauze) en de tijd die ze worden ingezet is niet meer dan 33% van het personeelsbestand aan pedagogisch medewerkers op het kindercentrum. Een MBO stagiaire mag niet formatief worden ingezet tijdens het eerste leerjaar.

Op Leuken is ook een vrijwilligster werkzaam die beperkt is in haar functioneren. Zij houdt zich vooral bezig met huishoudelijke taken.

Aansturing van een cluster is in handen van de clustermanager.

1.14 Sociale kaart Weert

De sociale kaart van Weert is als bijlage toegevoegd aan dit werkplan.

2. Hoera Weert, locatie Leuken

2.1 Doelstelling van Hoera Weert, locatie Leuken

Opvang bieden aan kinderen van 0-4 jaar en een peuterprogramma aan kinderen van 2-4 jaar.

2.2 Pedagogisch klimaat Hoera Weert, locatie Leuken

In ons pedagogisch klimaat hechten we er veel waarde aan dat kinderen zich veilig en vertrouwd voelen. We spelen in op de ontwikkeling van kinderen en staan open voor de kinderen. We stimuleren bijvoorbeeld de zelfstandigheid van kinderen, door ze zoveel mogelijk op hun eigen kunnen aan te spreken. We bieden de kinderen ook een uitdagende omgeving, waarin ze op ontdekking kunnen gaan. Bij Hoera gaan we uit van wat een kind nodig heeft: elk kind is uniek en wordt ook zodanig benaderd. Zelfredzaamheid, respect en vertrouwen zijn daarbij sleutelwoorden.

A. Een gevoel van emotionele veiligheid

Om aan dit doel te kunnen werken moet een pedagogisch medewerker beschikken over de volgende vaardigheden:

- Individuele aandacht geven;
- Structuur bieden;
- Warmte en genegenheid;
- Voorspelbaar zijn voor kinderen;
- Signalen herkennen.

A1. In de leidster-kind interactie werken wij aan de emotionele veiligheid van een kind.

Kinderen ontnemen een gevoel van veiligheid in de eerste plaats aan de persoonlijke relatie met een pedagogisch medewerker. Het is belangrijk dat er vaste leiding aanwezig is. De beroepskracht-kindratio verschilt per groep. Een pedagogisch medewerker moet sensitief zijn, dit wil zeggen dat ze zich kan verplaatsen in het kind en gevoelig is voor wat er in het kind omgaat. In het handelen van de pedagogisch medewerker komt dit tot uiting door:

- Je loopt naar een kind toe als je contact maakt, je gaat door de knieën en maakt oogcontact met het kind.
- Je maakt samen plezier en grapjes.
- Je bevestigt het kind positief in z'n gedrag en moedigt het kind aan, bijvoorbeeld 'dat kun je goed'.
- Je gebruikt het verzorgingsmoment als contactmoment, je legt uit wat je gaat doen voor je handelt, bijvoorbeeld 'Ik ga nu je snoet poetsen' of 'we gaan plassen'.
- Je let op het non-verbale gedrag van een kind en sluit daarop aan.
- Je schat in wanneer het kind behoefte heeft aan aandacht.

Een pedagogisch medewerker moet daar vervolgens responsief op reageren, dit wil zeggen dat hij/zij handelt naar zijn/haar sensitiviteit, waardoor het kind zich begrepen voelt. In het handelen van de pedagogisch medewerker komt dit tot uiting door:

- Je vertaalt / verwoordt gedrag van het kind, bijvoorbeeld "jij bent lief voor dat kindje" of "dat heb je goed gedaan".
- Je reageert op verbale /non verbale signalen, bijvoorbeeld "zou jij graag dat autootje willen hebben"?
- Je geeft het kind tijd en ruimte voor initiatief, bijvoorbeeld "doe maar, ga maar vast, dat kan jij wel".
- Je sluit aan op het gedrag, bijvoorbeeld "wat kun jij leuke grapjes maken".

- Je reageert met respect en aandacht, bijvoorbeeld "ik weet dat het ..... maar.....". Elk kind is uniek en verdient dezelfde mate van aandacht.

Je benadert elk kind als een individu. Elk kind is uniek. Je houdt rekening met karaktereigenschappen van het kind en geeft het kind de ruimte om zich te ontwikkelen. Je hebt zicht op de ontwikkelingsfase van het kind. Je gaat ervan uit wat het kind al zelf kan en stimuleert en ondersteunt hem hierbij. Je leert het kind dat hij in een kinderdagverblijf samen met anderen kinderen speelt en dat een kind rekening moet houden met de andere kinderen.

In de communicatie met een kind:

- Luister je actief, dit wil zeggen dat je oogcontact maakt, voor een kind gaat zitten, herhaalt en bevestigt.
- Geef je kinderen een beurt, nodigt ze of daagt ze uit om iets te zeggen, maar respecteert ook "stille" kinderen.
- Wijs je kinderen erop om naar elkaar te luisteren, bijvoorbeeld "luister eens naar Pietje, die heeft iets leuks te vertellen".
- Voer je met kinderen één op één gesprekjes.
- Praat je niet alleen maar op ge- of verbiedende toon met een kind, bijvoorbeeld "dat mag niet" of "kom hier".
- Ben je bewust dat de voertaal Nederlands is, dialectgebruik kan in alle gevallen dat het logisch is, bijvoorbeeld het kind spreekt dialect.

Een pedagogisch medewerker geeft de structuur van de dag aan, hij/zij bepaalt uiteindelijk wat er gebeurt. Een kind mag zich afzonderen, het hoeft niet altijd aan alles deel te nemen. Een pedagogisch medewerker bepaalt de groepsregels en handelt daar ook naar. Een pedagogisch medewerker kan het humeur van een kind inschatten en gaat daar in mee tot de groeps sfeer of zijn/haar eigen grenzen bereikt zijn. Dan neemt een pedagogisch medewerker maatregelen, zoals negeren, ombuigen/afleiden of straffen.

A2. Door de wijze waarop wij de binnen- en buitenruimte aanbieden en inzetten creëren wij emotionele veiligheid voor een kind.

Aan de ruimte worden de volgende eisen gesteld:

- De ruimte is een vaste, bekende plek voor het kind (de stamgroep), waar het het grootste gedeelte van de dag verblijft. Dit geldt ook voor de ruimte waar de kinderen de gelegenheid hebben zich terug te trekken en te rusten.
- Als de accommodatie het toelaat zijn er vaste ruimten voor vaste activiteiten (bijv. speelhal en keuken).
- De grootte is gebaseerd op de normen die staan in de CAO.
- De kleur is gebaseerd op rust. Zoveel mogelijk komt subtiel de groene "hoera" kleur terug.
- Materiaalkeuze: daagt het kind uit om te spelen.
- Kindgericht: het kind krijgt voldoende uitdaging en wordt niet teveel geprikkeld, het kind mag zelf keuzes maken. Waar het kind niet aan mag komen staat niet binnen handbereik.
- "Warm en eigen": gelegenheid om te snoezelen met het kind. Sfeer maken en gezelligheid creëren.

In de ruimte wordt er aan een 'balans' gewerkt door de ruimte in hoeken in te delen van rust en actie. De groepsruimten moeten veilig zijn en daarbuiten mogen spannende, uitdagende dingen zijn waarmee kinderen leren in aanraking te komen. In de verticale of horizontale groepsruimten moeten geluid en rust elkaar afwisselen, bijvoorbeeld geen radio aan onder het eten.

De inrichting sluit aan bij de veiligheid van kinderen door middel van:

- Huisjes en hoeken, binnen en buiten, kan een kind opgaan in zijn spel.
- Kinderen kunnen in een ruimte veilig en ongestoord spelen. Ze kunnen daar pret maken en ondeugende dingen uithalen.

Kenmerken die specifiek gelden voor de binnen- en voor de buitenruimten afzonderlijk zijn:

- Er dient voldoende daglicht naar binnen te vallen en er wordt naar gestreefd dat kinderen naar buiten kunnen kijken. Regelmatig moet er gelucht worden, als kinderen gerust hebben, het raam openzetten van de ruimte.
- Elke dag gaan we naar buiten.
- Binnen is er geborgenheid en buiten moet/mag er gerend en gefietst kunnen worden.
- Zowel binnen als buiten moeten kinderen van verschillende groepen met elkaar samen kunnen spelen.

A3. In en met de groep dragen wij zorg voor de emotionele veiligheid van een kind.

Voor een kind maak je een groep tot een vertrouwde omgeving door:

- Structuur aan te bieden van dagelijkse groepsactiviteiten, bijvoorbeeld om 9.30 uur fruit eten, om 11.30 uur boterhammen eten etc.
- Vriendschappen te stimuleren, bijvoorbeeld kinderen samen te laten spelen, samen activiteiten te laten doen etc.

We gaan ervan uit dat ieder kind uniek is. Eigenaardigheden van een kind worden gerespecteerd. We houden van de diversiteit van kinderen. Als het gedrag van een kind de groep verstoort, buigen we dit gedrag om of we wijzen het kind op de consequenties van zijn/haar gedrag. Als een kind bijvoorbeeld gooit met auto's, dan proberen we het kind af te leiden, door bijvoorbeeld een activiteit aan te bieden "ga je mee een puzzel maken". We stimuleren dat kinderen hun rol in de groep mogen spelen, bijvoorbeeld een ander kind troosten, leider, verhaalkind etc.

Je bevordert communicatie tussen kinderen door:

- Kringgesprekken te voeren.
- (Zang)spelletjes doen.
- Onderling in kleine groepjes gesprekje met kinderen te voeren en kinderen daarbij veel aan het woord laten.
- Zelf uitleggen wat hij/zij doet, het voorbeeld te geven.

Om de emotionele respons tussen kinderen te bevorderen doe je:

- Zelf de dingen voor, bijvoorbeeld op een kind afstappen dat moeite heeft met wennen en afscheid nemen.
- Vertalen dat bepaald gedrag een gevoel bij een ander kind teweeg brengt, bijvoorbeeld "als jij Pietje slaat, dan doet dat pijn en dat is niet leuk".
- Kinderen aan elkaar te laten uitleggen wat ze bedoelen of willen met elkaar.

A4. Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de emotionele veiligheid van een kind waarborgt.

Een kind hoeft niet altijd aan alle creatieve activiteiten mee te doen. Bij kringspelletjes worden kinderen wel gestimuleerd om mee te doen, het kind wordt uitgedaagd en geprikkeld. Elk kind doet wel mee aan de eet- en verzorgmomenten.

Je kunt steun bieden aan een kind tijdens een activiteit door:

- De activiteit aantrekkelijk te maken, zodat het kind wordt uitgedaagd.
- De ontwikkeling van het kind te stimuleren door spel en activiteiten aan te bieden die passen bij de leeftijd van het kind. Het kind voelt zich hierdoor veilig en vertrouwd.
- Te troosten en te helpen.
- Spelmomenten te bevestigen en bewaken (kinderen zelf laten spelen en op afstand toezien).
- Aan en in te voelen hoe het kind zich voelt en daarop actie te ondernemen.
- In te schatten of je iets moet uitleggen of dat de kinderen het zelf kunnen.
- Een element in te brengen waardoor het spel uitdagend en vernieuwend blijft.

Om kinderen optimaal te betrekken tijdens activiteiten kun je:

- Activiteiten aanbieden die aansluiten op ontwikkeling en behoefte van het kind.
- Activiteiten aanbieden die herhaling combineren met uitdaging.
- Activiteiten op het juiste moment en op de juiste plaats aanbieden.
- Kinderen van elkaar laten leren en elkaar laten helpen.

Herkenningpunten voor een kind in de structuur van een dag, een maand en een jaar zijn:

- Vaste activiteiten op vaste momenten, bijvoorbeeld om half 12 boterhammen eten.
- Seizoensgebonden activiteiten, bijvoorbeeld een lampion knutselen met Sint Maarten.
- Rituelen vernieuwen en veel aandacht blijven geven. Zoals verjaardagen of feesten vieren, een nieuw kind begroeten of afscheid nemen.

A5. Wij gaan met het spelmateriaal om op een wijze die bijdraagt aan de emotionele veiligheid voor een kind.

Kinderen kunnen en mogen zelf kiezen waar ze mee willen spelen. Je kunt wel een richting geven in de keuze, bijvoorbeeld "wil je met de kraaltjes spelen". De pedagogisch medewerker biedt speelgoed aan wat past bij de ontwikkelingsfase van een kind.

Kinderen ruimen zelf mee op, krijgen daarvoor instructie.

Je geeft steun en begeleiding bij het omgaan met het spelmateriaal door:

- Het kind te stimuleren om met afwisselend speelgoed te spelen.
- Inzicht te hebben in waar het kind goed in is en vaak mee speelt. Je biedt dit aan, maar brengt ook andere elementen in het spel.
- Het kind te leren waar het materiaal gebruikt kan worden, dit leert het kind zelfvertrouwen.

B. Gelegenheid tot ontwikkelen van persoonlijke competentie

Om aan dit doel te kunnen werken moet een pedagogisch medewerker beschikken over de volgende vaardigheden:

- Observeren;
- Kinderen ruimte geven;
- Kinderen stimuleren;
- Uitdaging bieden;
- Geduld.

B1. In de leidster-kind interactie bieden wij gelegenheid voor het ontwikkelen van persoonlijke competenties van een kind.

Je stimuleert het kind door:

- Een omgeving te creëren waarin het kind zich veilig en op zijn gemak voelt.
- Het kind uit te dagen om grenzen te ontdekken en te verleggen.
- Positief gedrag te benoemen en compliment geven hierop. Het kind zelfvertrouwen geven, dat het ook fouten mag maken. Het kind op het verkeerde gedrag aanspreken, bijvoorbeeld niet jij bent stout, maar wat jij doet vind ik niet fijn.
- Adequate, functionele instructie te geven en niet van bovenaf, zoals "Kijk uit, blijf af" etc.
- Een extra element in een bekende spelsituatie in te brengen om zo meer uitdaging in het spel te brengen.
- In te spelen op grapjes, humor, "gek-doen" of ondeugend-zijn" van een kind.
- In te gaan op initiatieven van een kind.
- Gevarieerde activiteiten aan te bieden. Je laat het kind zelf initiatief nemen.

Je kunt steun en hulp bieden aan een kind door:

- Oefenen, bevestigen, steunen, troosten, helpen, begeleiden, inleven, stimuleren etc.
- Alert te zijn dat hij/zij op een positieve manier en toon iets tegen een kind zegt.
- Helpen bij het ontdekken van eigen vaardigheden.
- Duidelijkheid geven door middel van grenzen stellen.

B2. Door de wijze waarop wij de binnen- en buitenruimte aanbieden en inzetten dragen wij bij aan het ontwikkelen van de persoonlijke competenties van een kind

Een pedagogisch medewerker stimuleert een kind om gebruik te maken van een ruimte door:

- Het kind de gelegenheid te bieden voor eigen initiatief: het kind mag zelf bepalen waar het mee speelt. Je respecteert de keuze van het kind.
- Evenwicht te bieden tussen veiligheid en uitdaging.
- Een vertrouwde en bekende sfeer aan te bieden, herkenbare indeling van de ruimte met verschillen tussen rust en actie.
- Mogelijkheden aan te bieden die aansluiten bij leeftijd en ontwikkelingsstadium van een kind, bijvoorbeeld een bouwhoek.
- Duidelijke afspraken te maken over omgangsvormen en gedragsregels in de diverse ruimten.

Afspraken en instructies worden in een begrijpelijke taal gegeven, korte duidelijke zinnen. Er worden mogelijke risico's verwoord van onveilige (spel) situaties. Ongelukjes en "bijna-ongelukjes" worden nabesproken.

Mogelijkheden om uitdaging en stimulans in de sfeer van een ruimte te creëren zijn:

- Plaatsjes/hoekjes om even alleen met jezelf te zijn.

- Gebruik van lichte, rustgevende kleur, gebruik van materiaal om aan te sluiten bij de belevingswereld van een kind.
- Gebruik van verlichting en gepaste muziek op het juiste moment.

B3. In en met de groep dragen wij zorg voor het ontwikkelen van de persoonlijke competenties van een kind.

Je draagt zorg voor een individueel kind in groepsverband door:

- Persoonlijke aandacht te geven aan een kind. Je noemt bijvoorbeeld de naam op in het kringetje of persoonlijk begroeten bij binnenkomst.
- Activiteiten aan te bieden waarmee een kind zichzelf op onderscheidende wijze kan laten zien.
- Mate en soort aandacht geven die past bij zijn/haar behoefte gezien leeftijd, ontwikkelingsfase en karakter.
- Het werken in kleine groepjes.

De groep kan een pedagogisch medewerker gebruiken/benutten als "sociale leeromgeving". Dit kan een pedagogisch medewerker doen door:

- Het oefenen van persoonlijke mogelijkheden, aardigheden en onaardigheden en grenzen in relatie tot een ander: democratisch opvoeden.
- Ervaringen te leren delen met anderen: elkaar troosten, plezier maken, verdriet hebben etc. Kinderen leren van elkaars gedrag.
- Omgaan met/ervaren van gewenst en ongewenst sociaal gedrag in relatie tot anderen.
- Kinderen het gevoel te geven, dat ze zich mogen uiten wat betreft hun gevoelens; verdrietig zijn mag, boos zijn mag, vrolijk zijn mag.
- Kinderen te leren om deel van een groep te zijn: delen, wachten, aanpassen, accepteren, respecteren, incasseren, leiderschap, kleinste of grootste/ jongste of oudste zijn.

B4. Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de ontwikkeling van de persoonlijke competenties van een kind stimuleert.

Het activiteiten aanbod kan aansluiten op persoonlijke competenties van een kind door:

- Een gevarieerd aanbod van activiteiten met een evenwicht in gestructureerde activiteiten en vrij spel.
- Kansen bieden voor individuele leermomenten: een kind nieuwe materialen aanbieden en kans geven tot persoonlijke ontwikkeling.
- Kansen voor zelfoverwinning, voor zelfstandigheid en zelfredzaamheid: kind overwint de angst voor een glijbaan, zelf de jas ophangen etc.
- Het werken in kleine groepjes waardoor je meer individuele aandacht kunt geven gericht op persoonlijke ontwikkeling.
- Uit te dagen, activiteiten aanbieden waardoor het kind het gevoel krijgt, ik ben hier goed in.
- Activiteiten aan te bieden die bij ontwikkeling van het kind past.

Activiteiten die kans bieden voor het ontwikkelen van persoonlijke kwaliteiten zijn:

- Activiteiten die tegemoet komen aan de individuele behoeften binnen de mogelijkheden van de groep. Een kind mag toeschouwer zijn maar ook actief deelnemen.
- Aanbieden van structuur van een dagdeel geeft veiligheid aan een kind. Veiligheid maakt de stap nemen naar zelfontwikkeling makkelijker.
- Aanbieden van specifieke activiteiten die vaardigheden op specifieke gebieden versterken, bijvoorbeeld plakken.

- Aanbieden van seizoensgerichte /thema gerichte activiteiten, bijvoorbeeld thema-maand herfst.
- Het aanbieden van activiteiten variëren en afstemmen op de ontwikkelingskansen van een kind.
- Activiteiten die een kind kennis laat maken met de dagelijkse dingen, bijvoorbeeld boodschappen doen.

B5. Wij gaan met het spelmateriaal om op een wijze die de ontwikkeling van de persoonlijke competenties van een kind stimuleert.

Spelmateriaal sluit aan bij het individuele kind doordat:

- Het de ontdekking van eigen persoonlijkheidskenmerken stimuleert zoals zelfvertrouwen, interesse, initiatief.
- Het emoties los maakt van plezier, verrassing, verwondering, on-/geduld, teleurstelling, verdriet etc.
- Past bij de leeftijd, ontwikkelingsfase, mogelijkheden van een kind.
- Het kansen biedt voor individuele leermomenten.
- Het ontwikkelingsgebieden van zelfstandigheid en zelfredzaamheid bevordert.
- Het veilig is en voldoet aan de wettelijke veiligheidseisen.

Spelmateriaal kan aanzetten tot spel en exploratie doordat:

- Het spannend, uitdagend en interessant is, maar ook vertrouwd en herhaling biedt.
- Het moet prikkelen, bijvoorbeeld kleur en geluid.
- Het momenten van overleg en communicatie stimuleert, bijvoorbeeld samen een spelletje doen.
- Het eigenschappen heeft die leiden tot individueel spel als samenspel.
- Het aanzet tot ontdekken, tot grenzen verkennen en overwinnen, exploratie.

Er zijn afspraken over het kiezen van spelmateriaal, het gebruik ervan en het opruimen. Daarnaast zijn er gedragsregels over individueel of gezamenlijk spel.

C. Gelegenheid tot ontwikkelen van sociale competentie

Om aan dit doel te kunnen werken moet een pedagogisch medewerker beschikken over de volgende vaardigheden:

- Actieve houding met kinderen;
- Interactie stimuleren;
- Samen plezier hebben;
- Bewust maken van de wereld.

C1. In de leidster-kind interactie bieden wij de gelegenheid voor de sociale competenties van een kind.

De rol/positie van de pedagogisch medewerker tijdens de interactie tussen kinderen onderling is:

- Situatie-afhankelijk: sturend, ondersteunend, stimulerend, motiverend, corrigerend, dit geldt ook bij conflictsituaties.
- Je stimuleert het kind om in overleg te treden met zijn groepsgenootjes in concrete situaties of tijdens spelmomenten. Dit bevordert ook de weerbaarheid van een kind. Je stimuleert kinderen om samen te werken, samen dingen te delen en samen te ervaren, bijvoorbeeld een pedagogisch medewerker zegt tegen een kind: "Ga maar samen met de andere kinderen een hele hoge toren bouwen". Je leert kinderen om te gaan met vriendschap, kameraadschap en "vijandigheid" tussen kinderen.
- Je beschikt over het vermogen om je in te leven in het kind.

C2. Door de wijze waarop wij de binnen- en buitenruimte aanbieden en inzetten dragen wij bij aan het ontwikkelen van de sociale competenties van een kind.

De ruimte biedt kansen voor gezamenlijke en gevarieerde beleving door:

- Afwisseling tussen rustige plekken en actieplekken, bijvoorbeeld knuffelhoek en speelhal.
- Hoeken, plekken waar kinderen alleen of met meerdere kinderen kunnen spelen.
- Een ruimte of een plek die uitdaagt tot rennen, klimmen, verkleden etc.
- Er zijn materialen aanwezig waar kinderen kennis kunnen maken met elementen als nat-droog, zacht-hard, hoog-laag etc.

C3. In en met de groep dragen wij zorg voor het ontwikkelen van de sociale competenties van een kind.

De groep kun je als betekenisvolle leeromgeving benutten door:

- Een goede balans te zoeken tussen bekende/ vertrouwde en nieuwe groepsgenoten, bijvoorbeeld de "bekende kinderen" helpen de "nieuwe kinderen" om dingen te vinden.
- Kinderen leren om te gaan met elkaar en elkaars hoedanigheid, bijvoorbeeld de oudste, de kleinste, de rustige etc.
- Kinderen te leren om samen te spelen en samen te delen.
- Activiteiten te organiseren die recht doen aan specifieke (persoon) of gezamenlijke (leeftijd, cultuur) kwaliteiten en ervaringen, bijvoorbeeld koekjes bakken.
- Het kind te stimuleren om in overleg te treden met zijn groepsgenootjes, bijvoorbeeld "vraag maar aan Pietje, waar je dat speelgoed moet opruimen".
- Ruimte te bieden voor initiatieven van kinderen.
- Het verwoorden van betekenisvolle, emotionele gebeurtenissen in de groep of het gezin, bijvoorbeeld de geboorte van een broertje of zusje in een gezin.
- Kinderen leren om te gaan met conflictsituaties, bijvoorbeeld leren om sorry te zeggen, als ze een ander kind pijn doen.

C4. Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de ontwikkeling van de sociale competenties van een kind stimuleert.

In de groep worden allerlei activiteiten georganiseerd. Er is een duidelijke en vaste verdeling tussen groepsmomenten en momenten die kinderen individueel invullen, rekening houdend met de nodige variatie en flexibiliteit.

De activiteiten zetten aan tot wisselende groepssamenstellingen, zo leren kinderen om te gaan met verschillende kinderen. Als je bijvoorbeeld gaat knutselen zet je een jonger kind naast een ouder kind, zodat het oudere kind het jongere kind kan helpen. Er is variatie in het aanbod van activiteiten bestemd voor grotere of kleinere groepjes.

Het activiteitenaanbod heeft een sociale inhoud. Deze bestaat uit:

- Het stimuleren tot samen spelen, praten, luisteren, helpen, werken etc.
- Het stimuleren om te delen met, wachten op, rekening te houden met anderen.
- Het ontwikkelen van een empathisch vermogen.
- Gelegenheid om kwaliteiten te tonen en te ervaren, b.v. 't eerste, snelste, laatste, beste, vooraan, achteraan etc.
- Momenten en plaatsen om ervaringen op te doen met een actuele gebeurtenis o.a. Sinterklaas of Sint Maarten.
- Aansluiten op de diversiteit van sociale, culturele, leeftijd- en sekse-gebonden aspecten in de groep, bijvoorbeeld dansen of een toren bouwen.
- Het omgaan met emoties in situaties van plezier, grapjes, frustratie, conflict, boosheid, verdriet, teleurstelling etc.
- Het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid/ normen en waarden, dit is vooral van toepassing bij de oudere kinderen.

C5. Wij gaan met spelmateriaal om op een wijze die de ontwikkeling van de sociale competenties van een kind stimuleert.

Spelmateriaal levert een bijdrage aan het sociaal ervaren en leren, doordat

- Spelmateriaal geschikt is voor individueel en samenspel.
- Spelmateriaal uitnodigt tot rollenspel, bijvoorbeeld verkleedkleden.
- Er uitdagend, grensverleggend en ontwikkelingsgericht materiaal wordt aangeboden.
- Het materiaal dat wordt aangeboden moet leiden tot het gezamenlijk ervaren van plezier, succes, teleurstelling, verliezen, winnen, bijvoorbeeld een lotto spelletje.

D. Eigen maken van normen, waarden en 'cultuur'

Om aan dit doel te kunnen werken moet een pedagogisch medewerker beschikken over de volgende vaardigheden:

- Benoemen en waarderen van verschillen;
- Vragen altijd beantwoorden;
- Omgangsvormen leren;
- Uitleg geven over de wereld die kinderen ontdekken;
- Respect en waardering tonen.

D1. In de leidster-kind interactie bieden wij gelegenheid voor het socialisatieproces van een kind.

Algemene omgangsvormen die er in de groep gelden zijn:

- Elkaar met de naam aanspreken; op je beurt wachten; niet door elkaar heen praten; elkaar aankijken en elkaar uit laten praten.

Beschrijving van omgangsvormen in specifieke situaties zoals:

- Wat mag en moet tijdens maaltijden; op elkaar wachten; niet spelen met eten, korstjes opeten; bord leeg eten; eerst boterham met vlees of kaas en daarna met zoet.
- Spelmoment; regels en afspraken tijdens het spelen; samen opruimen.
- Kind leren omgaan met hygiëne, handjes wassen als je naar de toilet bent geweest; privacy van kind respecteren.
- Bij ruzie: tonen van wederzijds respect en elkaar geen pijn doen. Het weer goed maken, een kind sorry laten zeggen.
- Inzicht van eigen persoonlijke normen en waarden en inzicht hebben in de verhouding en het samenspel.

Als een kind zich niet houdt aan de gemaakte afspraken is het belangrijk om aan een kind duidelijk uit te leggen waarom een bepaalde afspraak geldt. Je legt uit wat de gevolgen kunnen zijn als men zich niet aan de afspraak houdt. Vervolgens biedt je ruimte om het gecorrigeerde toe te passen. Bij herhaling van gedrag verwijst je terug naar de afspraak. Wanneer het kind zich niet aan de afspraak houdt, dan het kind uit de situatie halen en laten nadenken over de afspraak.

Als pedagogisch medewerker kun je er voor zorgen dat er respect en waardering is voor verschillen door:

- Aandacht te hebben voor de omgangsvormen die horen bij specifieke religie of cultuur, dit moet in balans blijven met de waarden en normen van de organisatie.
- Aandacht te besteden aan rituelen, feesten, gedenkdagen die horen bij een religie of cultuur, bijvoorbeeld Kerstmis of Suikerfeest.
- Kinderen bewust maken van de overeenkomsten en verschillen tussen de verschillende culturen en hen daarmee leren omgaan.
- Gesprekjes te voeren met kinderen, waardoor je open staat voor elkaar en elkaar kunt begrijpen.

Eisen die gesteld worden aan de communicatie tussen pedagogisch medewerker en kind zijn:

- Samen met kinderen praten, afwisselen van beurt geven en nemen, bijvoorbeeld "nu mag Pietje een liedje uitkiezen om te zingen".
- Oriëntatie op elkaar, oogcontact maken, elkaar laten uitpraten.
- Woordkeuze, korte en duidelijke zinnen.
- Taalkeuze: denk aan Nederlands en dialect.
- Non-verbale communicatie.

D2. De wijze waarop wij de binnen- en buitenruimte aanbieden en inzetten draagt bij aan het socialisatieproces van een kind.

In alle ruimtes gelden er heldere en eenvoudige afspraken over wat kan en mag in de ruimtes. In de groep mag er bijvoorbeeld niet gerend worden.

Een ruimte is leefbaar en aangenaam voor iedereen door:

- Afspraken te maken over gezamenlijke verantwoordelijkheid voor inrichten/aankleden, opruimen, schoonmaken.
- Afspraken te maken over onderlinge omgangsvormen zoals geluid en gedrag.
- Gelegenheid bieden om op het voorgaande feedback te geven.

D3. In en met de groep dragen wij zorg voor het socialisatieproces van een kind.

Je kunt de groep benutten voor het overdragen van normen en waarden door:

- Het bewaken van afspraken en omgangsvormen.
- Het verwoorden van wat er gebeurt tijdens sociale interacties: samen iets leuks, spannends, ontroerends meemaken.
- Het voeren van en openstaan voor gesprekjes.
- Organiseren van gezamenlijke ervaringen in en buiten de opvangomgeving.
- Een afweging te maken tussen gezamenlijkheid en ieders eigenheid (individueel belang).
- Het maken van afspraken over het omgaan met verstorend gedrag, uitgaande van kansen van een kind en niet zijn/haar beperking.

Je kunt kinderen individuele ervaringen laten delen met de groep door, bijvoorbeeld, een kind te laten vertellen over wat het heeft meegemaakt. Andere mogelijkheden zijn foto's, vieringen, toneel etc. Daarnaast maak je afspraken met de kinderen over een respectvolle omgang. Je leert kinderen om elkaar te begrijpen.

D4. Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die de ontwikkeling van de sociale competenties van een kind stimuleert.

Als pedagogisch medewerker kun je waarden en normen dicht bij kinderen brengen door woorden te geven aan wat kinderen zien, meemaken, voelen en daar ook betekenis aan geven, bijvoorbeeld "ik ben nu even Pietje aan het helpen, jij moet nu even op je beurt wachten". Je maakt afspraken met de kinderen, dat iedereen tijdens activiteiten rekening houdt met elkaar, dat ze leren om samen te delen en om elkaar te helpen. Je sluit aan bij de gebeurtenissen in het gezin en de omgeving. Gedurende een dag is er aandacht voor persoonlijke en/of culturele rituelen. Daarnaast wordt er in de 'jaar-activiteitenkalender' aandacht gegeven aan culturele en religieuze vieringen en rituelen, bijvoorbeeld kerstviering.

Je kunt een natuurlijke verbinding maken tussen de Nederlandse cultuur en andere culturen door op bezoek te gaan of op bezoek vragen van 'voorbeeldfiguren', zoals een Chinese kok of een Turkse bakker. Je kunt ook naar plaatsen gaan waar "iets" gebeurt zoals consultatiebureau, politiebureau, museum, bibliotheek etc.

D5. Wij gaan met spelmateriaal om op een wijze die de ontwikkeling van de sociale competenties van een kind stimuleert.

Er is spelmateriaal dat wegwijs maakt in het alledaagse leven, zoals keukenattributen om te "koken", verkleedkleden om rollen te oefenen etc. Daarnaast is er materiaal dat diversiteit weergeeft, bijvoorbeeld een pop met een andere huidskleur, spullen uit de wereldwinkel, boeken over andere culturen etc.

3. Bijlage: sociale kaart Weert

Naam Instelling	Veilig thuis (voorheen Advies en Meldpunt Kindermishandeling)
Adres	
Telefoonnummer	Algemeen tel. nr. 0800-2000
Email	
Contactpersoon	
Instelling biedt	Veilig thuis is voor iedereen die zich zorgen maakt over kinderen in zijn of haar omgeving en denkt aan kindermishandeling
Beschrijving werkwijze van instelling	
Opmerkingen	

Naam Instelling	Raad voor Kinderbescherming
Adres	Slachthuisstraat 57 6014 CB Roermond
Telefoonnummer	0475-363363
Email	
Contactpersoon	
Instelling biedt	
Beschrijving werkwijze van instelling	Zij onderzoeken of bepaalde problemen, de ontwikkeling van een kind zo bedreigen, dat daar wat aan gedaan moet worden.
Opmerkingen	

Naam Instelling	Bureau Jeugdzorg
Adres	Roermondseweg 10-12 6004 AS Weert
Telefoonnummer	088-0072950
Email	weert@bjzlimburg.nl
Contactpersoon	Anne Spätgens
Instelling biedt	BJZ helpt kinderen en jongeren tot 18 jaar bij het opgroeien, en ouders bij het opvoeden.
Beschrijving werkwijze van instelling	
Opmerkingen	Nemen deel aan ZAT

Naam Instelling	GGD, afdeling jeugdgezondheidszorg
Adres	Drie decembersingel 50 5900 BD Venlo
Telefoonnummer	077-8504848
Email	
Contactpersoon	
Instelling biedt	Jeugdgezondheidszorg richt zich op alle 4 tot 19 jarigen en hun ouders en/of verzorgers. We bewaken, bevorderen en beschermen de gezonde groei en ontwikkeling van kinderen, lichamelijk en geestelijk.
Beschrijving werkwijze van instelling	
Opmerkingen	ggd inspectie

Naam Instelling	JGZ/ GGD
Adres	Vogelsbleek 10, Weert
Contactpersoon & telefoonnummer	Tel 088 - 119 12 00
Instelling biedt	Consultatiebureau (0-4 jaar)
Beschrijving werkwijze van instelling	Het doel van de jeugdgezondheidszorg (JGZ) is (risico's op) stoornissen te voorkomen, snel op te merken en zo nodig te (laten) behandelen
Opmerkingen	

Naam Instelling	Centrum van Jeugd en Gezin
Adres	Vogelsbleek 10, Weert
Telefoonnummer	088-0105900
Email	info@hetcjg.nl
Contactpersoon	Saskia de Regter
Instelling biedt	
Beschrijving werkwijze van instelling	een herkenbaar inlooppunt in de buurt, waar ouders en jongeren terecht kunnen met hun vragen over gezondheid, opgroeien en opvoeden. Een CJG biedt advies, ondersteuning en hulp op maat.
Opmerkingen	

Naam Instelling	Integrale Vroeghulp Midden-Limburg
Adres	
Telefoonnummer	077 396 15 19
Email	ivh@mee-nml.nl
Contactpersoon	Mw. Debbie Vries
Instelling biedt	
Beschrijving werkwijze van instelling	Ouders van kinderen tot 5 jaar die zich zorgen maken of vragen hebben over de ontwikkeling en/of gedrag van hun kind kunnen terecht bij Integrale Vroeghulp.
Opmerkingen	

Naam Instelling	MEE Noord en Midden-Limburg
Adres	Beekstraat 29 6001 GG WEERT
Telefoonnummer	(077) 3961515
Email	
Contactpersoon	
Instelling biedt	De ondersteuning van MEE richt zich op vragen rondom de ontwikkeling van uw kind. En op problemen die u als ouder of verzorger tegenkomt bij de opvoeding van uw kind.
Beschrijving werkwijze van instelling	
Opmerkingen	

Naam Instelling	Rubicon Jeugdzorg
Adres	Bergerweg 23 6085 AS Horn
Telefoonnummer	0475-588400
Email	info@rubicon-jeugdzorg.nl
Contactpersoon	
Instelling biedt	Rubicon jeugdzorg helpt jeugdigen en hun opvoeders op weg. We zoeken daarom bij elk probleem een passende oplossing.
Beschrijving werkwijze van instelling	
Opmerkingen	Verwijzing loopt via Bureau Jeugdzorg

Naam Instelling	Algemeen Maatschappelijk Werk Midden-Limburg
Adres	Vogelsbleek 10 6001 BE Weert
Telefoonnummer	0495-577111
Email	
Contactpersoon	
Instelling biedt	Hulp bij diverse vragen en problemen
Beschrijving werkwijze van instelling	
Opmerkingen	Integrale vroeghulp werkt samen met MEE, kinderrevalidatie en kinderdagcentra

Naam Instelling	Vorkmeer, steunpunt huiselijk geweld
Adres	Ruijsstraat 20 5981 CM Panningen
Telefoonnummer	077-3077350
Email	
Contactpersoon	Emmy Zeegers
Instelling biedt	Hulpverlening bij huiselijk geweld/voorlichting en workshop over huiselijk geweld
Beschrijving werkwijze van instelling	
Opmerkingen	Landelijk: 09001262626

Naam Instelling	Huisartsenpost
Adres	Begijnenhofstraat 36, 6001BH Weert
Telefoonnummer	0495-677677
Email	
Contactpersoon	
Instelling biedt	
Beschrijving werkwijze van instelling	Huisartsenpost: Hier kunnen patiënten naar toe, met gezondheidsklachten die niet kunnen wachten. Dagelijks na 17.00 uur tot 8.00 uur en in de weekenden.
Opmerkingen	

Naam Instelling	Politie Weert
Adres	Kasteelsingel 99 Weert
Telefoonnummer	0900-8844
Email	
Contactpersoon	
Instelling biedt	
Beschrijving werkwijze van instelling	
Opmerkingen	Spoed: Politie/ Ambulance/Brandweer 112

Naam Instelling	Weer Samen Naar School
Adres	Molenakkerdreef 103
Telefoonnummer	06-21819868
Email	directie@centroz-weert.nl
Contactpersoon	
Instelling biedt	Samenwerking tussen basisonderwijs en voortgezet onderwijs
Beschrijving werkwijze van instelling	Geen kind tussen Wal en Schip
Opmerkingen	

Stichting

Hoera kindercentra

Ruijsstraat 20 - 5981 CM Panningen

Tel. (077) 358 97 97

info@hoerakindercentra.nl

www.hoerakindercentra.nl